

คู่มือการประกวดระเบียบแถว ลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ระเบียบแถวลูกเสือ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ และนโยบายของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งสร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื่อมั่นในตนเอง มีความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สง่าผ่าเผยสมเกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เยาวชนมีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สำคัญยิ่ง จึงมีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สำคัญยิ่ง เป็นคู่มือที่ได้รับรวบรวมสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ภายใต้โครงการของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น ไม่ใช่เอกสารทางวิชาการสำหรับนำไปใช้อ้างอิง ซึ่งได้รับการทบทวน ปรับปรุง และแก้ไข ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์มากขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิทางการลูกเสือ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี คณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี คณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการประกวดทักษะลูกเสือ เนตรนารี "Scout Skill Challenge" สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ และขอขอบคุณโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำสื่อ และโรงเรียนราชพิพิธที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสาธิตรูปแบบท่าต่าง ๆ ประกอบคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สำคัญยิ่ง ไว้ ณ ที่นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สำคัญยิ่ง จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน สถานศึกษา คณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ที่สนใจในกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เพื่อร่วมกันพัฒนาให้เยาวชนไทย มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เกิดความสนใจ และเห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรให้เผยแพร่และนำไปใช้ ต่อไป

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1

บทนำ

- ความเป็นมา	1
- สาระสำคัญ	2
- วัตถุประสงค์	2
- จุดมุ่งหมาย	2
- ขั้นตอนการดำเนินงาน	3
- นิยามศัพท์	3

ส่วนที่ 2

การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์	5
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่	6

ส่วนที่ 3

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์	13
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	15
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เหล่าสมุทร	28
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เหล่าอากาศ	43
หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่	56
หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม	79
หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง	85

ภาคผนวก

- การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507	91
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกและเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ	92
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ	93
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ	94

สารบัญ (ต่อ)

- หนังสือคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี	95
และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	
- ตัวอย่างหนังสือ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรม	96
ผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ	97
เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี	
บรรณานุกรม	99

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมลูกเสือ ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื้อมั่นในตนเอง และความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สง่าผ่าเผย สมเกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ลูกเสือเนตรนารีแต่งกายได้อย่างถูกต้อง

โดยในช่วงปีพุทธศักราช 2547 นายอดิศักดิ์ โพธารามิก ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมาย ให้กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา ในขณะนั้น (ปัจจุบัน คือ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน) พิจารณาจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา จึงจัดโครงการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขตทั่วประเทศ จัดส่งกองลูกเสือ เนตรนารี เข้าร่วมประกวดฯ อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี ต่อมาภายหลังในปีพุทธศักราช 2553 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมลูกเสือที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ โดยเลือกกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการลูกเสือ เมื่อมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ 11 และมีประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2560 กำหนดการแบ่งกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ดำเนินการและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ตามข้อ 4.7 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด เพื่อคัดเลือกกองลูกเสือ เนตรนารี ที่ชนะเลิศการประกวด ระดับจังหวัด เข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ โดยมีสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีความสอดคล้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน จึงได้จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ขึ้น

สาระสำคัญ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำหรับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี และเป็นแนวทางของสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา

วัตถุประสงค์

จุดมุ่งหมาย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1. การเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์

2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ส่วนที่ 3 การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

หมวดที่ 2 การปฏิบัติอยู่กับที่

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

ส่วนที่ 4 หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเป็นผู้นำ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น มีทักษะการอยู่ร่วมกัน สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ

2. เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความเข้าใจแนวทางและหลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีความถูกต้องชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกันในการประกวดทั่วประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงาน
2. เสนอขออนุมัติดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน
3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ และจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางและรายละเอียดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และเกณฑ์การให้คะแนนการประกวด
5. จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ อัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ (www.srs2.moe.go.th) และจัดส่งเป็นไฟล์ PDF ให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

เพื่อให้การใช้และตีความตามคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่นี้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในคู่มือ ดังนี้

การประกวด หมายถึง การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่จัดประกวดในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ผู้ถือป้าย หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผู้ถือป้ายชื่อกองลูกเสือ

ผู้ถือธงประจำกอง หมายถึง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผู้ถือธงประจำกองลูกเสือ

ผู้กำกับกอง หมายถึง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

รองผู้กำกับกอง หมายถึง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ลูกเสือ หมายถึง เด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือประเภทสามัญรุ่นใหญ่ โดยเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของสถานศึกษานั้น ทั้งนี้รวมถึง ลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร และเหล่าอากาศด้วย

กองลูกเสือ หมายถึง

1. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือด้วย
2. กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งหัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารีด้วย

เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ หมายถึง เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 51 เครื่องแบบและการแต่งกายลูกเสือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้นากฎกระทรวง ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ มาบังคับใช้โดยอนุโลม ได้แก่ กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของเนตรนารี และผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย

การปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 รวมทั้งข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ หนังสือราชการที่เกี่ยวกับเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

คณะกรรมการตัดสิน หมายถึง คณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อตัดสินการประกวดในระดับจังหวัด และที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตัดสินการประกวดในระดับประเทศ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง คู่มือที่ผ่านการจัดทำและพิจารณาถ้อยแถลงจากคณะกรรมการและคณะทำงาน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 10/2567 ลง วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2567 และคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการประกวดทักษะลูกเสือ เนตรนารี "Scout Skill Challenge" ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 181/2568 ลง วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ส่วนที่ 2

การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

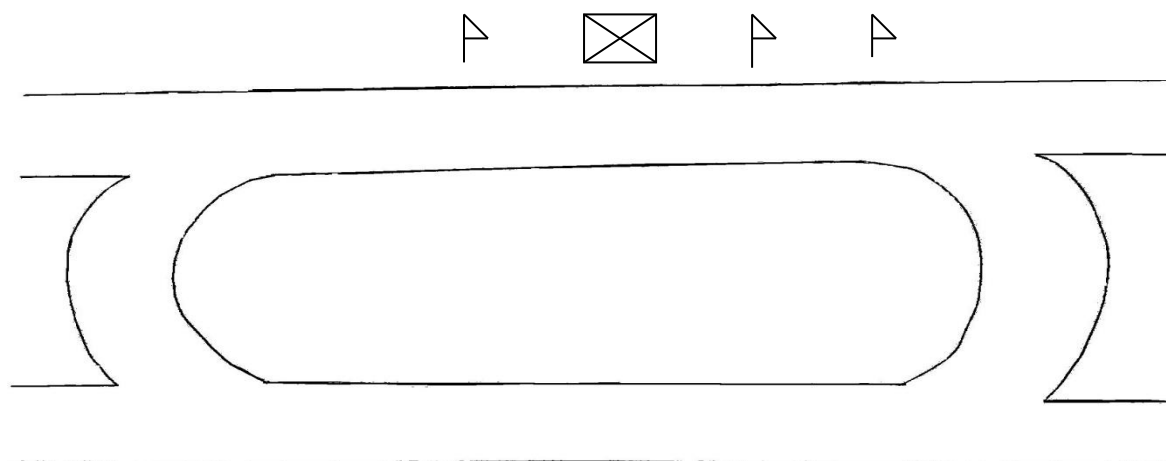
ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ภายใต้โครงการของสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดที่ต้องทำตามระเบียบกฎเกณฑ์และมืองค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

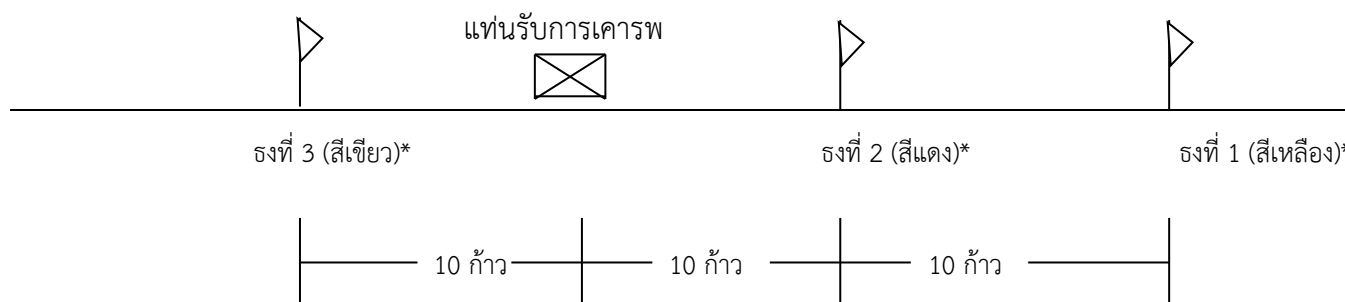
1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกวดมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการประกวดแต่ละตำแหน่งปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในแต่ละจุด ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติของผู้เข้าร่วมการประกวดมีความถูกต้อง จึงควรมีการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการประกวด ดังนี้

1.1 สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ได้แก่ สนามกีฬาของสถานศึกษา หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม (ดังภาพประกอบ)

1.2 ระยะทางการเดินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ที่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะของการเดินสวนสนามผ่านธง 3 ธง (ดังภาพประกอบ)

* สีของธงที่ 1 ธงที่ 2 และธงที่ 3 ในคู่มือเล่มนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

1.3 อุปกรณ์ และสื่อ ประกอบด้วย

1.3.1 ธง 3 ธง **ธงที่ 1** สีเหลือง (ธงเตรียมทำความเคารพ)

ธงที่ 2 สีแดง (ธงทำความเคารพ)

ธงที่ 3 สีเขียว (ธงเลิกทำความเคารพ)

1.3.2 แท่นรับการเคารพ

1.3.3 เครื่องขยายเสียง

1.3.4 เพลงที่ใช้ในการประกวด

เพลงมหาฤกษ์

สัญญาณแตรเดี่ยว (เตรียมสวนสนาม, หน้าเดิน)

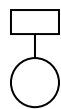
เพลงเดินสวนสนาม

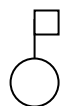
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ในการส่งกองลูกเสือเข้าประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ต้องประกอบด้วย บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง นายหมู่ลูกเสือ/หัวหน้าหมู่เนตรนารี รองนายหมู่ลูกเสือ/รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี และลูกเสือ ดังนั้น เพื่อให้มีความถูกต้องชัดเจนในการเข้าประจำตำแหน่งและการปฏิบัติในแต่ละตำแหน่ง จึงกำหนดรูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

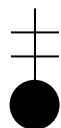
2.1 สัญลักษณ์และความหมาย ประกอบด้วย

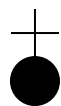
ผู้ถือป้าย

ผู้ถือธงประจำกอง

ผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง

นายหมู่ลูกเสือ / หัวหน้าหมู่เนตรนารี

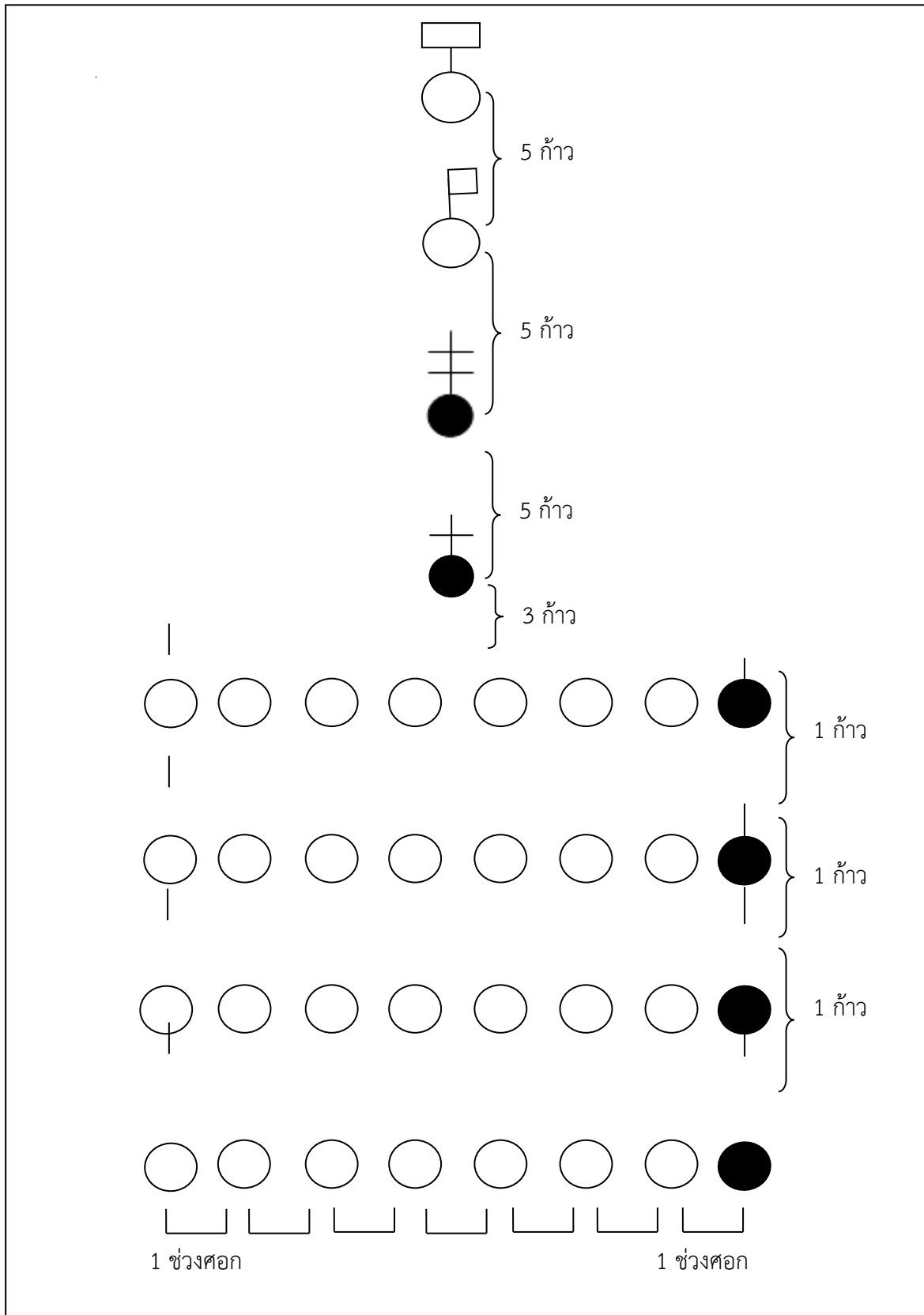

รองนายหมู่ลูกเสือ / รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

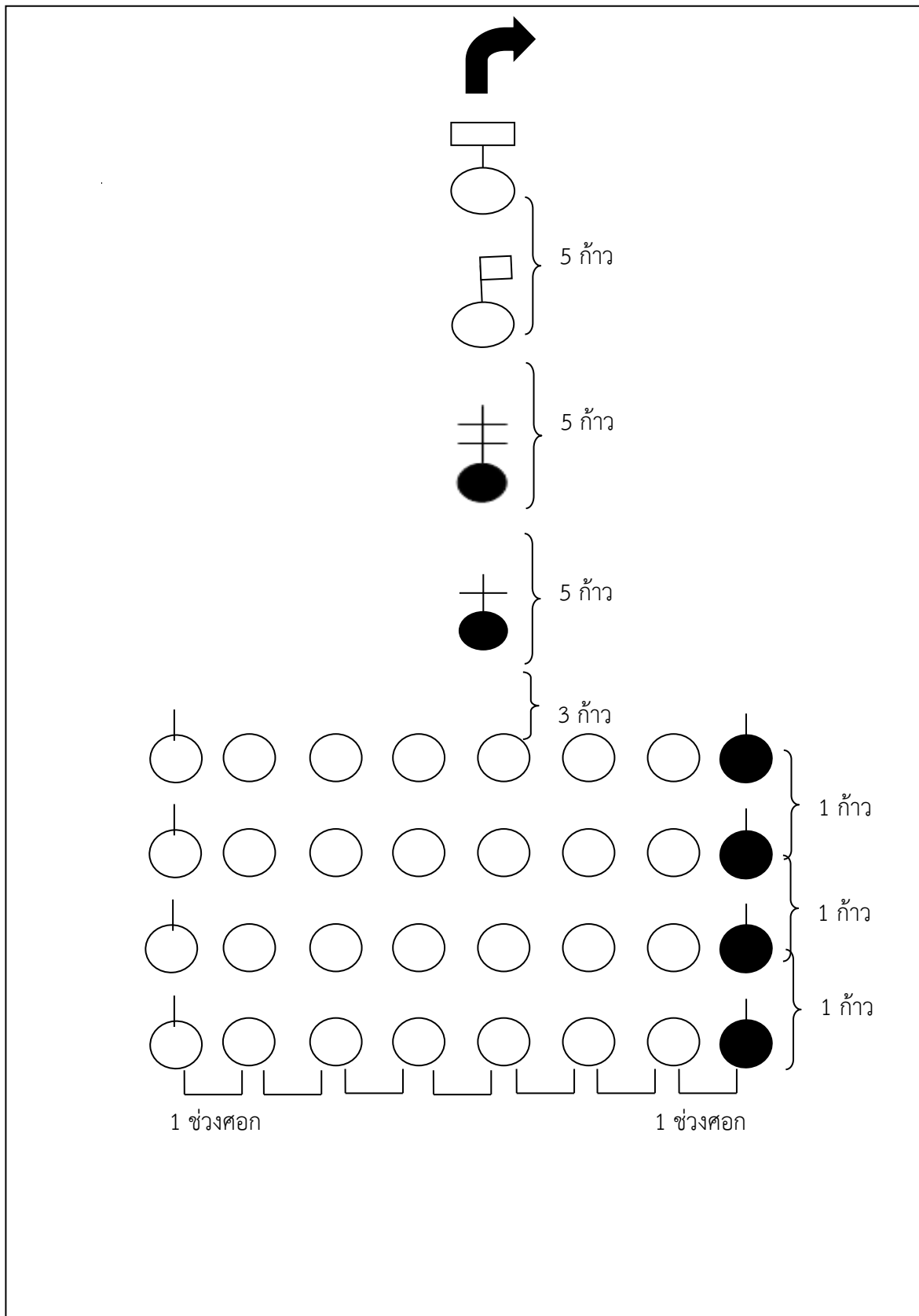

ลูกเสือ

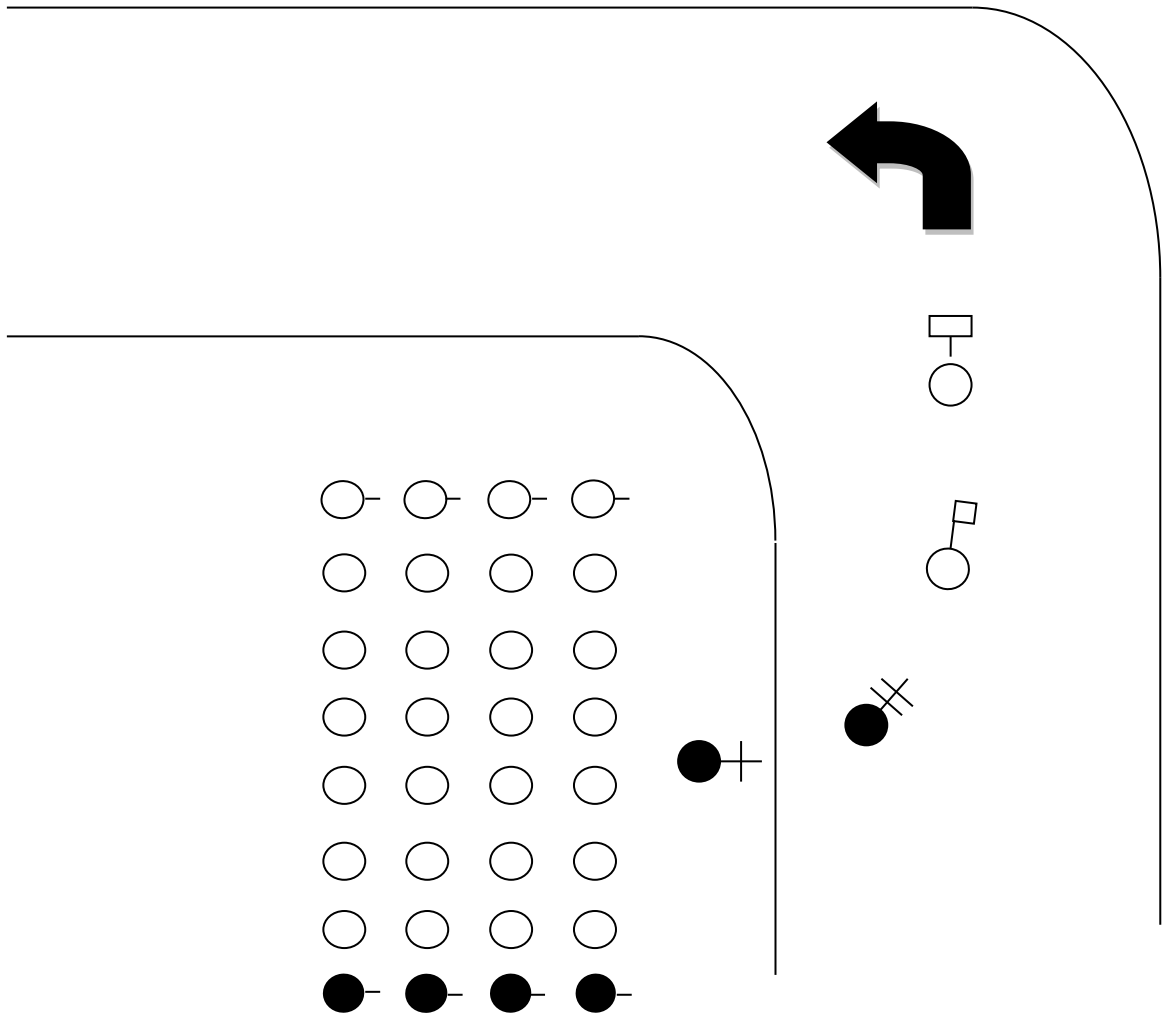
2.2 รูปแบบการตั้งแถวในสนาม

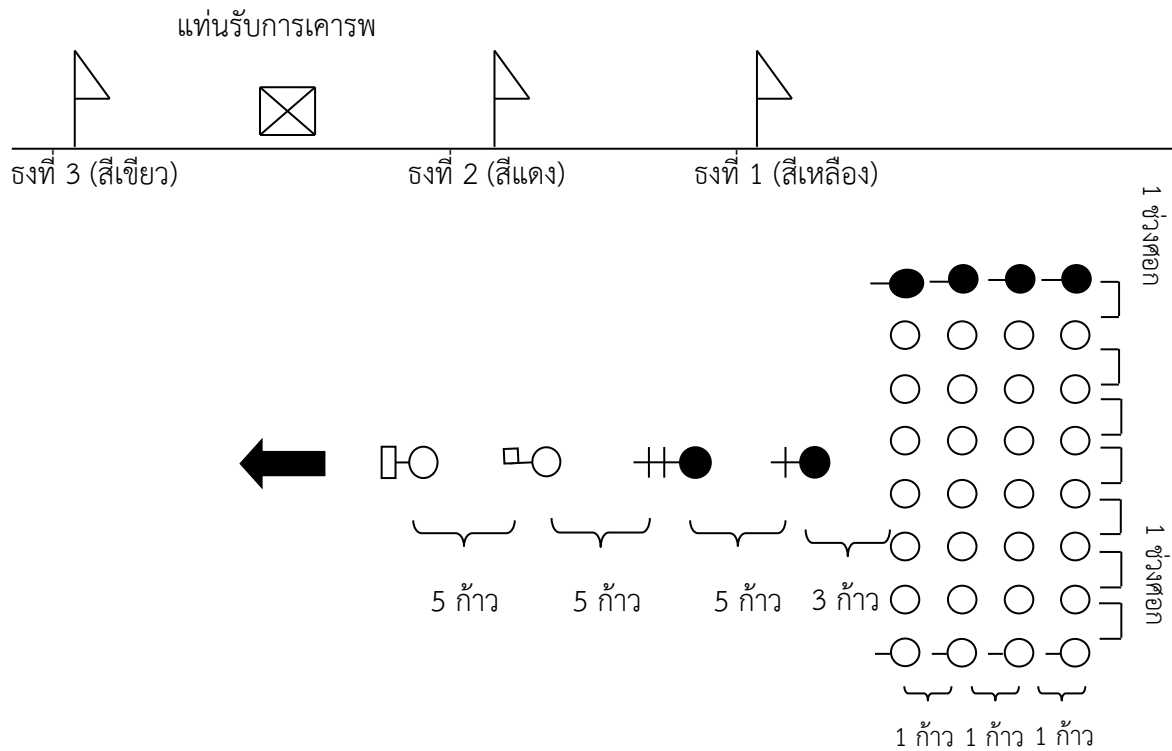
2.3 รูปแบบการเดินเลี้ยวขวาออกจากสนาม

2.4 รูปแบบการเดินเลียวซ้าย

2.5 รูปแบบการเดินสวนสนามผ่านธง 3 ธง

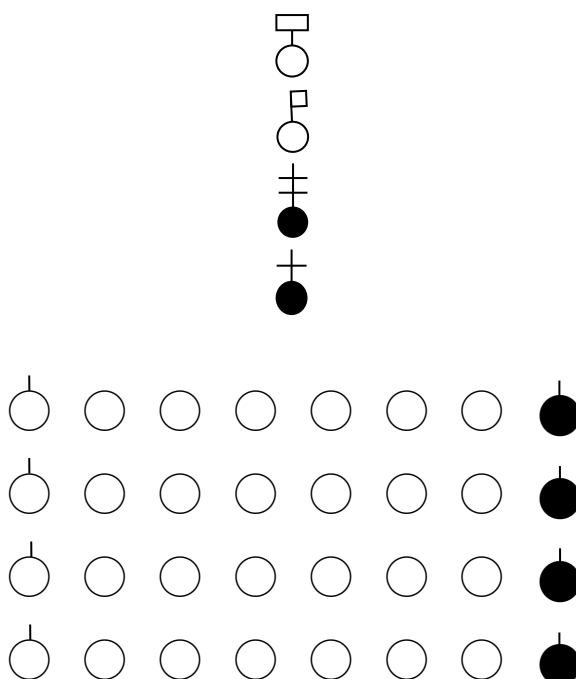

ส่วนที่ 3

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ มีเกณฑ์การตัดสินหรือเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ภายใต้โครงการของสำนักงานลูกเสือยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

เมื่อกองลูกเสือ ตั้งแถวในสนามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ เมื่อคณะกรรมการตัดสินเครื่องแบบเข้าตรวจ ให้รองผู้กำกับกองใช้คำบอก “กอง - ตรง” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าตรง

เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจ ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ คณะกรรมการตัดสินดำเนินการให้คะแนน ดังนี้

1. การยืนถือป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้ง่าม
2. ขนาดของป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้ง่าม

3. เครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

4. เครื่องแบบลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบให้เป็นไปตาม กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คณะกรรมการเริ่มให้คะแนนตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือตรง, ทำความเคารพประธานในพิธี, ตรงหน้า - ระวัง” เป็นต้นไป ถึงคำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” รายละเอียด ดังนี้

1. การทำความเคารพประธานของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
2. การแสดงรหัส การกล่าวคำปฏิญาณของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
3. ระยะต่อ ระยะเคียง และความพร้อมเพรียง

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม

คณะกรรมการให้คะแนนการเดินสวนสนาม เริ่มตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” เป็นต้นไปจนถึงก่อนธง 1 (เตรียมทำความเคารพ) การปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

คณะกรรมการให้คะแนนการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดำเนินการให้คะแนนการปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

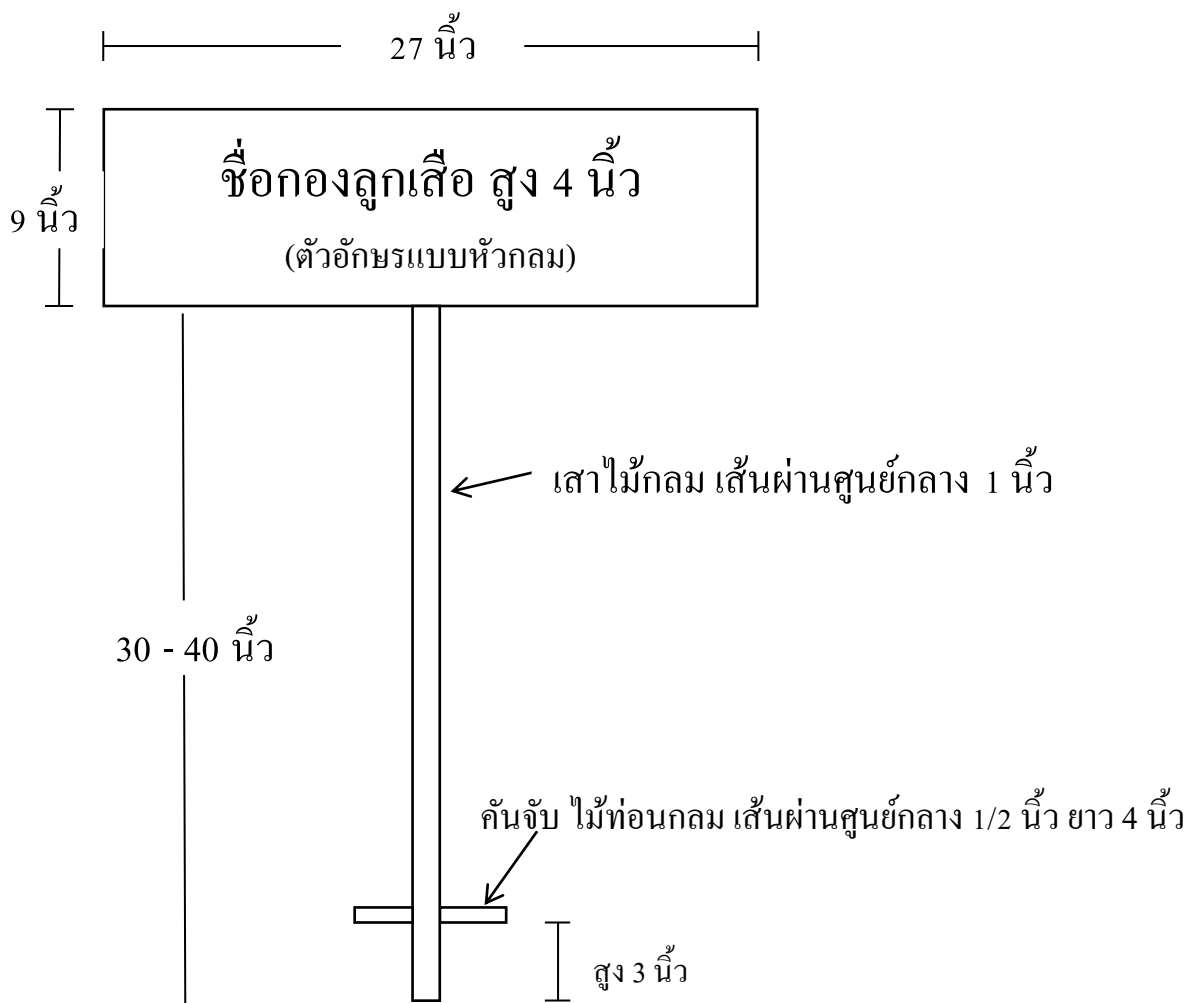
หมายเหตุ : คำบอกคำสั่งที่ใช้ในคู่มือการประกวดเล่มนี้ ใช้ตามคลิปเสียงที่สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียนจัดทำขึ้น

หมวดที่ 1

รูปแบบ เครื่องหมายประกอบรูปแบบ และอุปกรณ์

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบรูปแบบ และอุปกรณ์ กล่าวถึง ลักษณะและรายละเอียดของป้ายชื่อกองลูกเสือ ธงประจำกองลูกเสือ เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบรูปแบบของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ รวมถึงไม้ถือของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และไม้ง่ามของลูกเสือ ดังนี้

1. ป้ายชื่อกองลูกเสือ มีลักษณะและขนาด ดังนี้

หมายเหตุ

- ตัวป้ายสีขาวทั้งหมด
- ตัวอักษรสีน้ำเงินชนิดหัวกลมสูง 4 นิ้ว กรณีชื่อกองลูกเสือยาว ให้เขียนเป็น 2 บรรทัด และปรับขนาดตัวอักษรตามความเหมาะสม ใส่เฉพาะชื่อกอง ไม่ต้องมีคำว่า “กองลูกเสือโรงเรียน” นำหน้า เช่น “กองลูกเสือโรงเรียนบ้านสำโรง” ให้ใช้ชื่อว่า “บ้านสำโรง”

2. ธงประจำกองลูกเสือ เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

2.1 ธงประจำกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ได้ตราบอกชื่อกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิรสีเงิน

2.2 ธงประจำกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ได้ตราบอกชื่อกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันธงทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปวชิรสีเงิน

หมายเหตุ : ได้ตราบอกชื่อกองลูกเสือตรงกับเครื่องหมายสังกัดที่ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

3. ไม้ถือ

ตัวไม้มีลักษณะกลม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวไม้ 1.8 เซนติเมตร กลางไม้ 1.5 เซนติเมตร ปลายไม้ 1.2 เซนติเมตร ยาว 75 เซนติเมตร ที่หัวไม้และปลายไม้มีปลอกทองเหลืองหุ้ม ทางด้านหัวไม้ยาว 6 เซนติเมตร ด้านปลายไม้ ยาว 4 เซนติเมตร จากหัวไม้ลงมา 12 เซนติเมตร ให้มีพู่ 2 พู่ ผูกติดอยู่กับไม้ และจากหัวไม้ลงมา 16 เซนติเมตร ให้มีปลอกทองเหลืองเป็นตราคณะลูกเสือแห่งชาติหุ้มอยู่ ไม้ถือให้เป็นสีน้ำตาลแก่

พู่ของไม้ถือเป็นด้ายหรือไหมพรมสีเลือดหมู ถ้าเป็นเชือกผูกติดกับไม้ถือ ปลายเชือกยาวข้างละ 6 เซนติเมตร ต่อจากปลายเชือกแต่ละข้างทำเป็นพู่ยาวข้างละ 7 เซนติเมตร ขนาดโตพอสมควร

4. ไม้ง่าม

ทำด้วยไม้ที่มีความแกร่งและเหนียวพอสมควร เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3/4 นิ้ว ปลายไม้ง่าม ทั้ง 2 ง่าม ยาวประมาณ 2 - 3 นิ้ว ลักษณะของไม้ง่ามค่อนข้างตรง ความสูงของไม้ง่ามให้รองง่ามอยู่พอดีกับร่องไหล่ของผู้ถือโดยประมาณ

5. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

5.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร

5.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ

5.1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

5.1.1. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเลือดหมู มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะ สีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีแดงกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับอินทรีนูนสีแดงหมู ปลายอินทรีนูนมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ปักด้วยด้ายหรือไหมสีทอง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีกากี ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผาตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป¹ หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสองข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าข้างขวา

¹ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 7 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลัง ให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะและเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.1.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเลือดหมู มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อสอ กว้างตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสี 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม

ประดับอินทราธิปไตยลวดลาย ปลายอินทราธิปไตยลวดลายลูกเสื่อแห่งชาติ ปักด้วยด้ายหรือไหมสีทอง คุณสมบัติกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื่อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื่อไว้ในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแบบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสื่อ พ.ศ. 2507 มีลวดลายขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีกากี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสื่อแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพฤกษ์

ถุงเท้า สีสีกากี

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแบบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสื่อ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสื่อแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสื่อแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าช้างขาว

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสื่อที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื่อเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื่อขั้นวุฒดเบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ ด้านหลัง ให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสื่อขั้นวุฒดเบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสื่อ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.1.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเลือดหมู มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สี kaki แขนสั้น เนื้อคอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นซาบกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสีข้างละ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับอินทรีนูนสีเลือดหมู ปลายอินทรีนูนมีอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สี kaki ขาสั้น เนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป² หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสีข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกฤษ

ถุงเท้ายาว สี kaki พับขอบไว้ได้เข้า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร มีรูปสามเหลี่ยม 2 รูป สีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามในแนบ 4 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ขลิบริมสีเลือดหมู ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายได้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายชาวเรือ ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปสมอเรือและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายการบิน ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปปีกนก 2 ปีก ยาว 3 ซม. และอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายลูกเสือหลวง ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปพระมหามงกุฎประกอบด้วยอุณาโลมและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ เครื่องหมายชาวเรือ หรือเครื่องหมายการบินอย่างใดอย่างหนึ่ง และสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติและคำว่า “ผู้ฝึกสอน ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเสือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมาย หัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้ เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ภายในมีรูปช่อชัยพฤกษ์สีขาว 2 ช่อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายช่อชัยพฤกษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างช่อชัยพฤกษ์มีหน้าเสือสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายลูกเสือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายสายยงยกลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยหนังสีน้ำตาล ถักเป็นห่วงคล้อง ต้นแขนขวาใต้อินทรี ปลายสายรวมติดที่ตุ้มใต้ปกกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบ วิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเสือสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ากว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่าง แถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบบาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ตรงกลาง

รองนายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ

5.1.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่² ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี เป็นหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวเข็มขัดสีน้ำตาลแก่อยู่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ด้านหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่งปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีกากีขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย ชนิดหุ้มส้นผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลาง กระเป๋าสองข้าง

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

² กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ สามารถแต่งเครื่องแบบ ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลับดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.1.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่³ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี เป็นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวเข็มขัดสีน้ำตาลแก่อยู่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ

³ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวด ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

สายรัดทำด้วยเชือกถักสี่เดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ด้านหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีนูนสี่เดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมมีลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีกากี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสองข้าง

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลับดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.1.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเขียวแก่ มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวกด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเขียวแก่ แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมจน เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุมประดับอินทรีสีเลือดหมู ปลายอินทรีมีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีเหลือง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีเขียวแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ภายในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิเลสสวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเขียวแก่ ยาวคลุมเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญรุ่นใหญ่” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้กลัดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีขาวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปนกสีเขียวนิตต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายได้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉกสีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตรตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกอบด้วย

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาگیرูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีเลือดหมู ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาได้อินทรธนู ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายเพชรอาวุธ ทำด้วยผ้ารูปหกเหลี่ยมสีแดง ตรงกลางมีเครื่องหมายวชิระสีเหลือง ขนาดยาว 4 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกระเป๋า ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ และสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้ารูปวงรีสีแดง ขนาดยาว 4.5 เซนติเมตร กว้าง 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปเครื่องหมายเนตรนารีและคำว่า “ผู้ฝึกสอน” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋า ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “น.ญ.” สีเขียวภายในกรอบมีรูป จำนวน 62 รายวิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญขณะเมื่อเป็นเนตรนารีสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษของเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเสือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพืดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ภายในมีรูปช่อชัยพฤกษ์สีขาว 2 ช่อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายช่อชัยพฤกษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างช่อชัยพฤกษ์มีหน้าเสื่อสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายลูกเสือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากีขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายสายยศลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยหนังสีน้ำตาล ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวา ใต้อินทรรฐ ปลายสายรวมติดที่ตุ้มใต้ปกกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเสือสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋า กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบ และติด ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.2 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร

5.2.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกากี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อsockผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าะ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีกากี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรงห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผาตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าะตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหุ้ร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ได้เข้า ได้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อsock ผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าะ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายใน

กางเกง สีขาว ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรงห่างจากขาตั้งแต่ 8 – 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือ ดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าทตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพทุกซ์

ถุงเท้ายาว สีขาว พับขอบไว้ได้เข้า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแบบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบ และมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.2.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุน รูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวก รูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด มีسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกาเกี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพฤกษ์

ถุงเท้า ถุงเท้าสั้นสีกาเกี

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุน รูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวก รูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด มีسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีขาว กว้าง 3 เซนติเมตรหัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อชัยพฤกษ์

ถุงเท้า ถุงเท้าสั้นสีขาว

รองเท้า หนึ่ง วัตถุเทียมหนึ่งหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะและเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่งที่ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.2.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกากี ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกากี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายัดไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีเลือดหมู รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกันกว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้า ตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุด ผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีกากี ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรง ห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าด้านขวาตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูรูดเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อขัดทุกซี่

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้าว หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีเลือดหมู กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายัดไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร ปกคอด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจาก แถบนอก 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีเลือดหมู รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกันกว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้า ตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีขาว ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรง ห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือคุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าทตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว พื้นเรียบ ไม่มีลวดลาย ไม่มีห่วงขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีขาว พับขอบไว้ได้เข้า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดฟุสสีเลือดหมูข้างละ 2 ฟุ

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาสีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร มีรูปสามเหลี่ยม 2 รูป สีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามในแนบ 4 ทำยกกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ขลิบริมสีเลือดหมู ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายใต้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกา กิ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

เครื่องหมายชาวเรือ ทำด้วยผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปสมอเรือและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายการบิน ทำด้วยผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริม สีเหลือง มีรูปปีกนก 2 ปีก ยาว 3 ซม. และอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าคาดอก ใช้ได้เฉพาะลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเรือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายลูกเรือหลวง ทำด้วยผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริม สีเหลือง มีรูปพระมหามงกุฎประกอบด้วยอุณาโลมและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋าคาดอก ใช้ได้เฉพาะลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ เครื่องหมายชาวเรือ หรือเครื่องหมายการบินอย่างใดอย่างหนึ่งและสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริม สีเหลือง มีรูปตราคณะลูกเรือแห่งชาติและคำว่า “ผู้ฝึกสอน ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋าคาดอก ใช้ได้เฉพาะลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเรือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเรือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเรือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้ เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าคาดอกข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเรือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีทึบ ภายในมีรูปข้อชัยพฤษ์สีขาว 2 ข้อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายข้อชัยพฤษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างข้อชัยพฤษ์มีหน้าเสื่อสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าคาดอกข้างขวา

เครื่องหมายลูกเรือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีทึบ ขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเรือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าคาดอกข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเรือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเรือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเรือสามัญให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเรือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเรือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายหัวหน้านายหมูลูกเสือ นายหมูลูกเสือ และรองนายหมูลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้า สีเลือดหมูรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมูลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่าง แถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบกลาง

นายหมูลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ตรงกลาง

รองนายหมูลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสี้อย่างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติ ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะ หัวหน้านายหมูลูกเสือ นายหมูลูกเสือ และรองนายหมูลูกเสือ

5.2.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่⁴ เหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีปกติ กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีปกติ แขนสั้น หรือแขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือ ข้างละ 1 เม็ด ออกซ้าย มีกระเป๋าสีไม่มีปก 1 กระเป๋า ไตคอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบ ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีปกติ ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีปกติ

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

⁴ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบ ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ ส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายาวไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกคอด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีขาว ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋ายาวเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋ายาวเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง

5.2.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่⁵ เหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีกาเกี แขนสั้นหรือแขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือ ข้างละ 1 เม็ด ออกซ้าย มีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋ ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกาเกี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทอง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกาเกี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้นหรือแขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือ ข้างละ 1 เม็ด ออกซ้าย มีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋ ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

⁵ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีขาว ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนึ่ง วัตถุเทียมหนึ่งหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตรานเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง

5.2.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกากี ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกากี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋าะ ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้าสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีกากี ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าะไม่มีปก 1 กระเป๋าะ ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ขาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอก กว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกันกว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีขาว ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้น ชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำด้วยข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาสีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญรุ่นใหญ่” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้กลัดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีขาวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปนกสีเขียวนิตต่าง ๆ ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายใต้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกอบด้วย

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาสาม ทำด้วยผ้าสีทึบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีเลือดหมู ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาได้อินทรธนู ใช้ได้เฉพาะเนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายเพชรราฐ ทำด้วยผ้ารูปหกเหลี่ยมสีแดง ตรงกลางมีเครื่องหมายวชิระสีเหลือง ขนาดยาว 4 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ และสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้ารูปวงรีสีแดง ขนาดยาว 4.5 เซนติเมตร กว้าง 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปเครื่องหมายเนตรนารีและคำว่า “ผู้ฝึกสอน” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอกกับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “น.ญ.” สีเขียวภายในกรอบมีรูป จำนวน 62 รายวิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวน หรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ ไตเอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญขณะเมื่อเป็น เนตรนารีสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษของเนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและ วิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเสือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมาย หัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้ เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีทึบ ภายในมีรูปข้อชัยพฤกษ์สีขาว 2 ข้อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายข้อชัยพฤกษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างข้อชัยพฤกษ์มีหน้าเสือสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋เสื้อข้างขวา

เครื่องหมายลูกเสือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีทึบ ขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋เสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพาย ทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบ ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเสือสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวดั้งของกระเป๋ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวดั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวดั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสี้อย่างซ้ายตามแนวดั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสี้อย่างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบกาก็ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ

5.3.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมบน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับอินทรีนูนสีเลือดหมู ปลายอินทรีนูนมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ปักด้วยด้ายหรือไหมสีทอง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยักถูกระหว่ง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขาตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสองข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ได้เข้า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักถูกระหว่ง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและ มีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม อกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ขายกลางแหลม เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับอินทรีนูนสีเลือดหมู ปลายอินทรีนูนมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ปักด้วยด้ายหรือไหมสีทอง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบลีลาขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา มีจีบกึ่งกลาง ยาวครึ่งน่อง

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกซ์

ถุงเท้า สีสีเทา

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าช้างขาว

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบบริสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบบริสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะและเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบ และมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง มีอักษร “ล.ญ.” เหนือรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.3.3. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราหน้าคณะลูกเสือแห่งชาติ มีรูปปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับ อินทรีนูนสีเลือดหมู ปลายอินทรีนูนมีอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิเลสสวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปหรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสีข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหุ่ยร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัพพกฤษ

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเลือดหมูข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร มีรูปสามเหลี่ยม 2 รูป สีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามใบแนบ 4 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ขลิบริมสีเลือดหมู ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายใต้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกากี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายชาวเรือ ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปสมอเรือและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายการบิน ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปปีกนก 2 ปีก ยาว 3 ซม. และอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายลูกเสือหลวง ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปพระมหามงกุฎประกอบด้วยอุณาโลมและอักษร “ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ เครื่องหมายชาวเรือ หรือเครื่องหมายการบินอย่างใดอย่างหนึ่ง และสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้าสีขาบ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร ขลิบริมสีเหลือง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติและคำว่า “ผู้ฝึกสอน ล.ญ.” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเสือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมาย หัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้ เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ภายในมีรูปช่อชัยพฤกษ์สีขาว 2 ช่อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายช่อชัยพฤกษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างช่อชัยพฤกษ์มีหน้าเสือสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายลูกเสือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายสายยงยศลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยหนังสือน้ำตาล ถักเป็นห่วงคล้อง ต้นแขนขวาใต้อินทรรุณ ปลายสายรวมติดที่ตุ้มใต้ปกกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบ วิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเสือสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋ากว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่าง แถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ตรงกลาง

รองนายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลก อยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ

5.3.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่⁶ เหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสองข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้งปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรังดุมกึ่งกลางกระเป๋าสองข้างละ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ในกางเกง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีเทา ขาวยาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.2507 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสองข้าง

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

⁶ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธ สีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบงค์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบงค์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบ และมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่⁷ เหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่งปกคลุม ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทราวุธสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทราวุธ ทางด้าน คอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อ อยู่ในกระโปรง

⁷ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบ ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ ส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีเทา ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้น ชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.3.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวก ด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้น เนื้อคอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมจน เจาะรังดุม กึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับ ตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ประดับ อินทรีสีเลือดหมู ปลายอินทรีมีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีเหลือง ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุ สีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ ห่วงกิเลสสวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วย โลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญรุ่นใหญ่” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้กลัดติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีขาวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปนก สีเขียวชนิดต่าง ๆ ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายใต้ตะเข็บประมาณ 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉกสีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 7 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกอบด้วย

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาเกีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาว 6 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีเลือดหมู ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาได้อินทรธนู ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายเพชรอาวุธ ทำด้วยผ้ารูปหกเหลี่ยมสีแดง ตรงกลางมีเครื่องหมายวชิระสีเหลือง ขนาดยาว 4 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ที่มีสิทธิใช้สายยงยศ และสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เครื่องหมายผู้ฝึกสอน ทำด้วยผ้ารูปวงรีสีแดง ขนาดยาว 4.5 เซนติเมตร กว้าง 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปเครื่องหมายเนตรนารีและคำว่า “ผู้ฝึกสอน” สีเหลือง ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋ ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอกกับสอบได้วิชาพิเศษตามกำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “น.ญ.” สีเขียวภายในกรอบมีรูป จำนวน 62 รายวิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญขณะเมื่อเป็นเนตรนารีสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษเนตรนารีสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษของเนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528 ประกอบด้วย

เครื่องหมายลูกเสือโลก เป็นรูปวงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4.3 เซนติเมตร มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาวบนพื้นสีม่วง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวเป็นรูปวงกลม ผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่เบื้องล่าง เครื่องหมายนี้เป็นเครื่องหมายสามัญรุ่นใหญ่ที่ได้เข้าประจำกองแล้ว และติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากี ภายในมีรูปช่อชัยพฤกษ์สีขาว 2 ช่อ ลักษณะโค้งเข้าหากัน ปลายช่อชัยพฤกษ์มีตราเครื่องหมายหัวลูกศรสีขาว ระหว่างช่อชัยพฤกษ์มีหน้าเสือสีทอง เครื่องหมายนี้ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายลูกเสือหลวง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดด้านละ 3 เซนติเมตร พื้นสีกากีขอบขาว มีรูปพระมหามงกุฎสีทองอยู่ตรงกลาง และมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีขาวอยู่เบื้องล่างพระมหามงกุฎ เครื่องหมายนี้ ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวาแทนเครื่องหมายลูกเสือชั้นพิเศษ

เครื่องหมายสายยงยศลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยหนังสีน้ำตาล ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวา ใต้อินทรีรูป ปลายสายรวมติดที่ดุมใต้ปกกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่สอบได้เป็นลูกเสือเอกหรือสอบได้เครื่องหมายลูกเสือโลก กับสอบได้วิชาพิเศษตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพาย ทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สำหรับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ซึ่งได้รับเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ขณะเมื่อเป็นลูกเสือสามัญ ให้ติดเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญได้ จนกว่าจะสอบวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่วิชาเดียวกันได้แล้ว

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋าสีเสื้อ กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสื่อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือโลกอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสื่อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

อ้างอิงจาก

1. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
3. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และระเบียบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520
4. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528
5. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปี พ.ศ. 2562
6. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประเภทสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปี 2566

หมวดที่ 2

การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ กล่าวถึง คำบอกที่ใช้ในการประกวาระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สามัญรุ่นใหญ่ และการปฏิบัติตามคำบอกของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธง ประจำกองผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ดังนี้

1. คำบอกและการปฏิบัติในการปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คำว่า “ลูกเสือ” ให้ความหมายรวมถึง “เนตรนารี” ด้วยในทุกแห่ง

1.1 การทำความเคารพ

- คำบอก “ลูกเสือ - ตรง” “ทำความเคารพประธานในพิธี” “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ”

- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
- ผู้ถือธงประจำกอง อยู่ในท่าตรง และทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าตรง และทำวันทยาวัตรด้วยไม้ถือ
- ลูกเสือ อยู่ในท่าตรงและทำวันทยาวัตร

- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ, ตามระเบียบ, พัก”

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง และหย่อนเข้าขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง อยู่ในท่าตรง แล้วทำท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธด้วยไม้ถือ ทำท่าตรง และอยู่ในท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าพักตามระเบียบ

1.2 การกล่าวรายงานต่อประธานในพิธี

1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

- คำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง”

- ทุกคนอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง ลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว

- คำบอก “ข้าสัญญาว่า” / (เฉพาะลูกเสือสำรองกล่าวตาม)

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา/ พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง / และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

- ลูกเสือสำรองกล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือประเภทอื่น ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกองลูกเสือยืนในท่าแสดงรหัส เมื่อลูกเสือสำรองกล่าวจบ ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว

- คำบอก “ด้วยเกียรติของข้า” / ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา/ พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 / ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ยืนในท่าแสดงรหัสของลูกเสือ กล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือสำรอง ยืนในท่าแสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว (ไม่ต้องกล่าวตาม) เมื่อผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง กล่าวจบ ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

1.4 ประธานในพิธีให้โอวาท

- จบคำให้โอวาท
- คำบอก “ลูกเสือ, ตรงหน้า - ระวัง, วันทยา-วุธ”
- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
 - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
 - ผู้ถือธงประจำกอง ทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำวันทยาวุธด้วยไม้ถือ
 - ลูกเสือ ทำวันทยาวุธ
- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ”
 - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
 - ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง และอยู่ในท่าตรง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง
 - ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง

2. การทำความเคารพและกล่าวคำปฏิญาณขณะอยู่กับที่

2.1 ผู้ถือป้าย

2.1.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรงโดยถือป้ายทั้งสองมือ มือขวากำคั้นป้ายชิดแผ่นป้าย มือซ้ายกำต่อลงมาชิดมือขวา โคนคั้นป้ายจรดพื้นตรงหน้ากึ่งกลางระหว่างปลายเท้าทั้งสอง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข้าขวา

2.1.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 1)

2.1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ.... กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ มือซ้ายถือคั้นป้ายไว้ (ภาพที่ 2)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบให้ลดมือขวาลง กำคั้นป้าย และอยู่ในท่าตรง

2.2 ผู้ถือธงประจำกอง

2.2.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง โดยถือธงด้วยมือขวา โคนคันธงจรดกับพื้นปลายข้างนิ้วก้อย
เท้าขวา คั่นธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเท้าขวา (ภาพที่ 3)

2.2.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 4)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” ให้ใช้มือซ้ายไปจับคันธงชิดมือขวา (ภาพที่ 5) แล้วใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมาในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้ายตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว มือขวายังคงเหยียดตรงและจับคันธงไว้ (ภาพที่ 6) แล้วทำกิ่งขวาหัน (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 5

ผู้ถือธงประจำกองใช้มือซ้ายไปจับคันธง
ชิดมือขวาและเหนือมือขวา

ภาพที่ 6

ผู้ถือธงประจำกองเขมอซ้ายยกคันธงขึ้นมา
ในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้าย
ตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว
มือขวายังคงเหยียดตรง และจับคันธงไว้

ภาพที่ 7

ทำกิ่งขวาหัน

การโรยธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา-วุธ” และได้ยินเพลงมหาฤกษ์ ให้ค่อย ๆ ลดปลายคันธงไปทางไหล่ซ้าย ตามจังหวะเพลงพร้อมกับเลื่อนมือซ้ายที่กำคันธงมาทางด้านไหล่ซ้าย โดยการลดข้อศอกซ้ายลงแนบลำตัว จนคันธงอยู่ในแนวขนานกับพื้น (เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง) มือซ้ายอยู่เสมอนวไหล่ซ้ายห่างจากลำตัว 1 ฝ่ามือ แขนขวาเหยียดตรงไปทางขวามือตามคันธง และให้คันธงวางอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้มือขวา (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8

ท่าโรยธง

การยกคันธงขึ้นตั้งตรง

เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง ให้ยกปลายคันธงกลับขึ้นช้า ๆ โดยใช้มือขวากดโคนคันธงลงมือซ้ายที่กำคันธงอยู่ทางด้านไหล่ซ้าย ค่อย ๆ เลื่อน กลับมาทางด้านไหล่ขวาจนมือซ้ายที่กำคันธงเสมอไหล่ขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น จนคันธงตั้งตรงและแขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว พร้อมกับเพลงบรรเลงจบ (ภาพที่ 9)

การลดธงลง

เมื่อได้ยินคำบอก ว่า “เรียบ - อาวุธ” ให้แบ่งการปฏิบัติออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 เมื่อสิ้นสุดคำบอก ว่า “เรียบ” ให้ทำกิ่งซ้ายหัน (ภาพที่ 10)

จังหวะที่ 2 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “อาวุธ” ให้ลดคันธงลงจนจรดพื้นปลายข้างนี้วก้อยเท้าขวา (ภาพที่ 11) นำมือซ้ายกลับไปอยู่ข้างลำตัวด้านซ้าย และอยู่ในท่าตรง
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนแต่เพียงเข้าขวาเท่านั้น (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 11

ลดคันธง

ภาพที่ 12

ท่าพัก

2.2.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนคั่นธงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคั่นธงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนคั่นธงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคั่นธงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง นำคั่นธงไปอยู่ด้านขวาของลำตัว และอยู่ในท่าตรง

2.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

วิธีใช้ไม้ถือของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

2.3.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 14) ไม้ถือจะหนีบอยู่ระหว่างด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว แขนซ้ายท่อนบนแนบขนานกับลำตัวหนีบไม้ถือไว้ แขนซ้ายท่อนล่างเหยียดตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำไม้ถือให้ฝ่ามือหงายขึ้น ห่างจากโคนไม้ถือประมาณ 1 ฝ่ามือ ให้ไม้ถือขนานกับพื้น เมื่อบอกให้ลูกเสือ “ตามระเบียบ, พัก” ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 15)

ภาพที่ 14

ท่าปกติ

ภาพที่ 15

ท่าพัก

2.3.2 ท่าบ่าอาวุธ ยืนในท่าตรงมือขวาจับโคนไม้ถือ ให้นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน ให้โคนไม้อยู่ระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ ปลายไม้อยู่แนบร่องไหล่ขวา (ภาพที่16)

ภาพที่ 16

ท่าบ่าอาวุธ

2.3.3 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 17)

2.3.4 ทำวันทยาวัตรโดยใช้ไม้เท้า

จังหวะที่ 1 เมื่อได้ยินคำบอก “ตรงหน้า, ระวัง” ให้ใช้มือขวาไปจับโคนไม้เท้าให้ฝ่ามือคว่ำ (ภาพที่ 18) แล้วยกไม้เท้าชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้เท้าตั้งตรง (ภาพที่ 19 - 20) ลดไม้เท้าลงมาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้เท้า ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak (ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ) (ภาพที่ 21) แล้วนำไม้เท้ามาแนบข้างลำตัวทางขวาในท่าป่าวาวุธ (ภาพที่ 22)

ภาพที่ 18 ให้ใช้มือขวาจับโคนไม้ถือ	ภาพที่ 19 ชักไม้ถือขึ้นมา	ภาพที่ 20 ยกไม้ถือชูแขนขวาขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา
ภาพที่ 21 ลดไม้ถือมาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopakห่างจากปาก ประมาณ 1 ฝ่ามือ	ภาพที่ 22 แล้วลดไม้ถือลงในท่าบ่าอาวุธ	

จังหวะที่ 2 จากท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 23) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา - รุธ” ให้ยกไม้ถือขึ้นมา (ไม้ถือตั้งตรง) นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 24) แล้วฟาดปลายไม้ถือลงไปยังข้างหน้าทางขวาของลำตัว โดยให้แขนขวาเหยียดตรงชิดอยู่ข้างลำตัว ปลายไม้ถือฟาดลงล่างและชี้ตรงไปข้างหน้าห่างจากพื้นประมาณ 1 คืบ มือขวา กำโคนไม้ถือให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ข้างบน และให้อยู่ในท่าวันทยาอาวุธ (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 23	ภาพที่ 24	ภาพที่ 25
 ท่าบ่าอาวุธ	 มือขวายกไม้ถือขึ้นมา โดยให้ นิ้วหัวแม่มือ หันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ	 แล้วฟาดไม้ถือลงข้างลำตัว ในท่าวันทยาอาวุธ

2.4 ทำเรียบอาวุธ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวุธ” แบ่งออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าวันทยาอาวุธ (ภาพที่ 26) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ” ให้ยกไม้ถือขึ้นมา โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 27) แล้วลดไม้ถือลงในท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 28)

ภาพที่ 26	ภาพที่ 27	ภาพที่ 28
 ท่าวันทยาอาวุธ	 ยกไม้ถือขึ้นมาโดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ อยู่เสมopak	 และลดไม้ถือลงในท่าบ่าอาวุธ

จังหวะที่ 2 จากท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 29) เมื่อได้ยินคำบอก “อาวุธ” ให้ยกไม้ถือชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้ถือตั้งตรง (ภาพที่ 30) พร้อมกับเอนปลายไม้ถือลงมา (ภาพที่ 31) หนีบไม้ถือไว้ด้านในศอกซ้ายข้างลำตัว มือซ้ายยกขึ้นกำโคนไม้ถือไว้ แล้วปล่อยมือขวาลงในท่าปกติ (ภาพที่ 32)

ภาพที่ 31

พร้อมกับเอนปลายไม้ถือลงมา

ภาพที่ 32

หนีบด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว
มือซ้ายยกขึ้นกำโคนไม้ถือไว้ แล้วปล่อย
มือขวาลงในท่าปกติ

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 33)

ภาพที่ 33

ท่าพัก

2.5 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 34)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 35)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 35)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง และอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 36)

ภาพที่ 34	ภาพที่ 35	ภาพที่ 36
 ท่าปกติ	 แสดงรหัส ขณะกล่าวคำปฏิญาณ	 ท่าปกติ

2.6 ลูกเสือ

2.6.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้อยู่ในท่าพักตามระเบียบ (ภาพที่ 37 - 38)

ภาพที่ 37

ท่าพักตามระเบียบ (ด้านหน้า)

ภาพที่ 38

ท่าพักตามระเบียบ (ด้านหลัง)

- 2.6.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 39)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ” ให้ทำวันทยาวัธ (ภาพที่ 40)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวุธ” ให้ลูกเสือทุกคนลดมือซ้ายลง และยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 41)

ภาพที่ 39

ท่าตรง

ภาพที่ 40

ท่าวันทยาวัธ

ภาพที่ 41

ท่าตรง

2.6.3 การกล่าวคำปฏิญาณ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 42)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) แล้วยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 42)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง แล้วนำไม้ง่ามกลับมาอยู่แนบร่องไหล่ขวาข้างลำตัว และอยู่ในท่าตรง

ภาพที่ 42

แสดงรหัส ขณะกล่าวคำปฏิญาณ

หมวดที่ 3

การเดินสวนสนาม

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม กล่าวถึง คำบอกในการเดินสวนสนาม ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ตลอดจนคำบอกที่ใช้ในการเดินสวนสนาม พร้อมทั้งภาพประกอบการเดินสวนสนาม โดยมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. คำบอกและการปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมสวนสนาม 2 ครั้ง
- คำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ”
 - ผู้ถือป้าย แบกป้าย
 - ผู้ถือธงประจำกอง แบกธง
 - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำท่าบ่าอาวุธ
 - ลูกเสือ แบกอาวุธ
- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 ครั้ง
- คำบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน”

2. ท่าเดินสวนสนาม

2.1 การเดินตามปกติ

การปฏิบัติ ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึง ฝ่าเท้าขนานกับพื้น และสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ปลายเท้าชี้ไปในทิศทางตรงหน้า เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกตัว แขนมือให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

2.2 การเดินสวนสนาม

การปฏิบัติ ก้าวเท้าซ้ายอย่างแข็งแรง ขาซ้ายเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ยกสันเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าว ให้ฝ่ามือผ่านประมาณ กึ่งกลางลำตัวเสมอแนวหัวเข่าชิด ห่างจากหัวเข่าชิดประมาณ 1 ฝ่ามือ มือแบ นิ้วเรียงชิดกัน แขนท่อนล่างขนานกับพื้น และแกว่งไปข้างหลัง ให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า และตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ตัวตั้งตรง ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

หมายเหตุ : ให้เดินแบบ “เดินสวนสนาม” หน้าประธาน เริ่มตั้งแต่ ธงที่ 1 ถึงธงที่ 3 นอกนั้นให้เดินแบบ “เดินตามปกติ”

3. การปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

เมื่อแตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมตัวสวนสนาม 2 จบ ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” ให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ผู้ถือป้าย

ท่าแบกป้าย

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อาวุธ” ให้ลดมือขวา ลง ใช้มือซ้ายยกคันป้ายขึ้นทางลำตัวด้านขวา โดยให้ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาจับที่คันจับ แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว มือซ้ายจับด้ามป้าย ในแนวเสมอไหล่ขวาและตั้งได้ฉากกับลำตัว หันป้ายไปข้างหน้า ตาแลตรง (ภาพที่ 43 - 44)

ภาพที่ 43

ท่าแบกป้าย (ด้านหน้า)

ภาพที่ 44

ท่าแบกป้าย (ด้านข้าง)

3.2 ผู้ถือธงประจำกอง

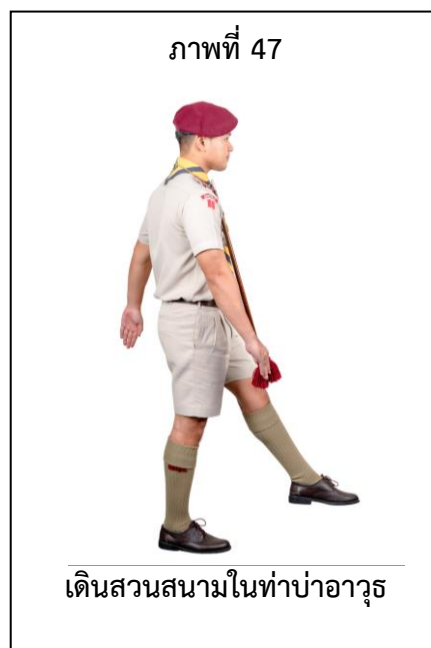
ท่าแบกรธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารุธ” (แบกรธงด้วยบ่าขวา) ใช้มือซ้ายจับคันธงเหนือมือขวา แล้วยกคันธงขึ้นมาเสมอบ่าขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น แล้วใช้มือขวาดันคันธงขึ้นพาดบนบ่าขวา พร้อมลดมือซ้ายลงในท่าตรง ให้โคนคันธงเฉียงลงเบื้องล่าง ข้อศอกขวาแนบลำตัว ทำมุม 90 องศา (ภาพที่ 45 - 46)

3.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง (มีไม้ถือ)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารุธ” ให้นำไม้ถือมาอยู่ในท่าบ่าอารุธ เดินสวนสนามในท่าบ่าอารุธ แกว่งแขนทั้งสองข้าง (ภาพที่ 47)

3.4 ลูกเสือ

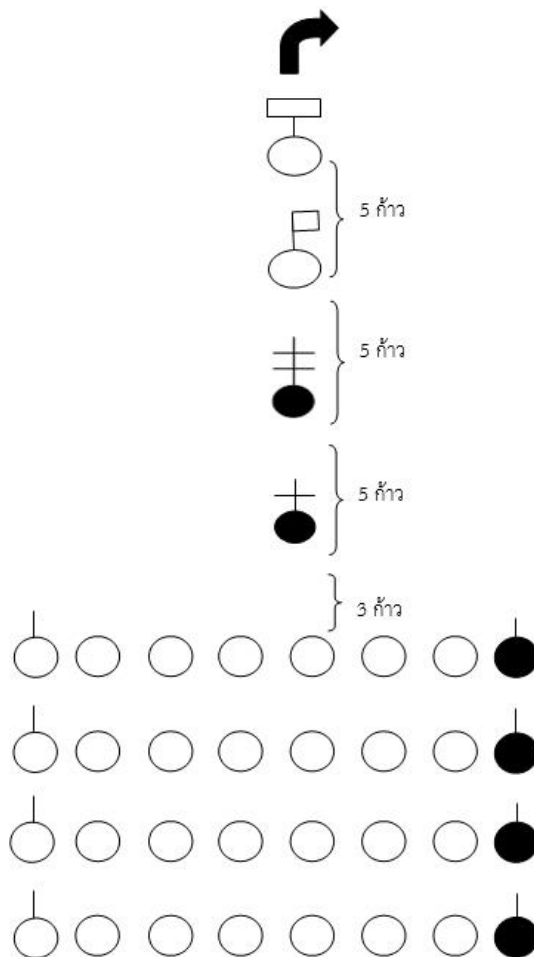
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อาวุธ” ให้ยกไม้่งามด้วยมือขวา ผ่านหน้าเฉียงลำตัวไปข้างซ้าย ให้โคนไม้่งามอยู่ในอุ้งมือซ้าย แล้วดันไม้่งามพาดขึ้นบนบ่าซ้าย ข้อศอกซ้ายแนบลำตัว ทำมุม 100 องศา และเดินแกว่งแขนขวาข้างเดียว (ภาพที่ 48 - 49)

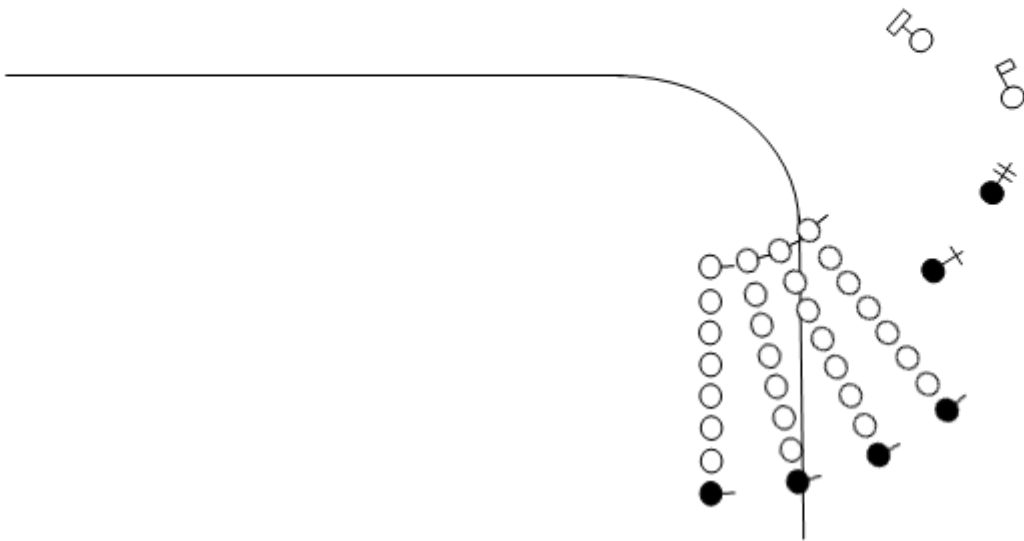
จากนั้น แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 จบ

ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน” ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าก่อน

- ผู้ถือป้าย ออกเดินด้วยการเลี้ยวขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือป้ายเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือธงประจำกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- รองผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ลูกเสือ เมื่อเดินถึงจุดที่รองผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา

- เมื่อรองผู้กำกับกองเดินถึงจุดเลี้ยวซ้าย จะสับตหน้ามาทางขวาแล้วบอก “เลี้ยวซ้าย”
- ลูกเสือ เดินเลี้ยวซ้าย โดยให้นายหมู่ลูกเสือทางปีกขวา ก้าวเท้ายาว ๆ ส่วนลูกเสือในแถวที่เรียงไปทางซ้าย ก้าวเท้าสั้น ๆ จนแถวหน้ากระดานหมู่ของตน เดินออกมาเป็นรูปแถวหน้ากระดานเสมอกันแล้ว ก็ให้เริ่มออกเดินไป โดยรักษาแนวรูปแถวหน้ากระดานหมู่ของตนไว้ให้เสมอกัน

หมวดที่ 4

การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง กล่าวถึง ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ขณะผ่านธง 3 ธง ซึ่งแต่ละธงจะมีคำบอกและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตลอดจนคำบอกที่ใช้ขณะผ่านธง 3 ธง พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดังนี้

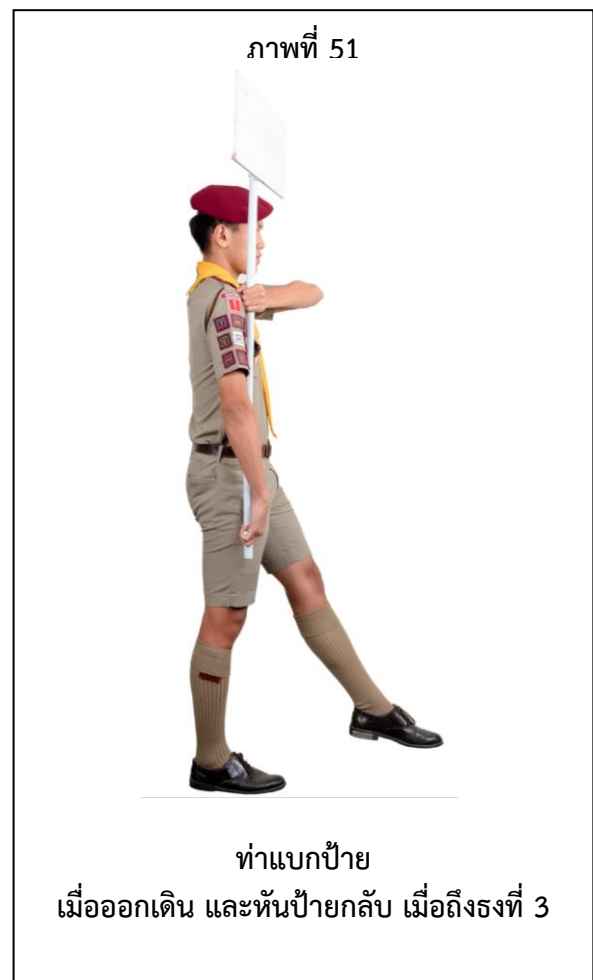
1. ผู้ถือป้าย

เดินแบกป้ายหันไปข้างหน้า ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น ปลายเท้าจุ่ม ยกฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 20 ก้าว ให้หันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อถึงธงที่ 2 คงหันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อผ่านธงที่ 3 หันป้ายกลับตามเดิม (ภาพที่ 51)

2. ผู้ถือธงประจำกอง

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ลดธงลงจากท่าแบธงมาแนบลำตัวด้านขวา ถือก้นธงตั้งตรง มือขวาจับโคนก้นธงแนบลำตัว มือซ้ายจับก้นธงเสมอป่า ยกข้อศอกซ้ายให้ตั้งฉากกับลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 52)

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้เหยียดแขนซ้ายตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำก้นธงไว้ ให้ก้นธงเอนไปข้างหน้าประมาณ 45 องศา แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 53)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้ยกธงขึ้นมาในท่าแบธงตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 54)

3. ผู้กำกับกอง

ผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าบ่าอาวุธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 55)

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ยกไม้ถือขึ้น โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมอกปาก ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 56) เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้ฟาดไม้ถือลง ในท้าวันทยาอาวุธพร้อมกับท่าแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว (ภาพที่ 57)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับัดหน้ากลับมาแลตรง ยกไม้ถือกลับมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 58)

ภาพที่ 55

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 56

เมื่อถึงธงที่ 1

ภาพที่ 57

เมื่อถึงธงที่ 2

ภาพที่ 58

เมื่อผ่านธงที่ 3

4. รองผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าบ่าอาวุธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 59)

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกองหันไปดูลูกเสือทางขวา แล้วบอก “ระวัง” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 60) แล้วสับัดหน้ากลับ พร้อมกับยกไม้ถือจากท่าบ่าอาวุธ โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 61)

ก่อนถึงธงที่ 2 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกอง สับัดหน้าไปทางขวาพร้อมกับบอก “แลขวา - ทำ” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 62) พร้อมทั้งให้ทำวันทยาวิธ โดยฟาดไม้ถือลงพร้อมกับคำว่า “ทำ” อยู่ในท่าแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทั้งตั้งข้างลำตัว (ภาพที่ 63)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับัดหน้ากลับมาแลตรง ยกไม้ถือกลับมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 64)

ภาพที่ 59

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 60

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 61

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 62

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 63

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 64

เมื่อผ่านธงที่ 3

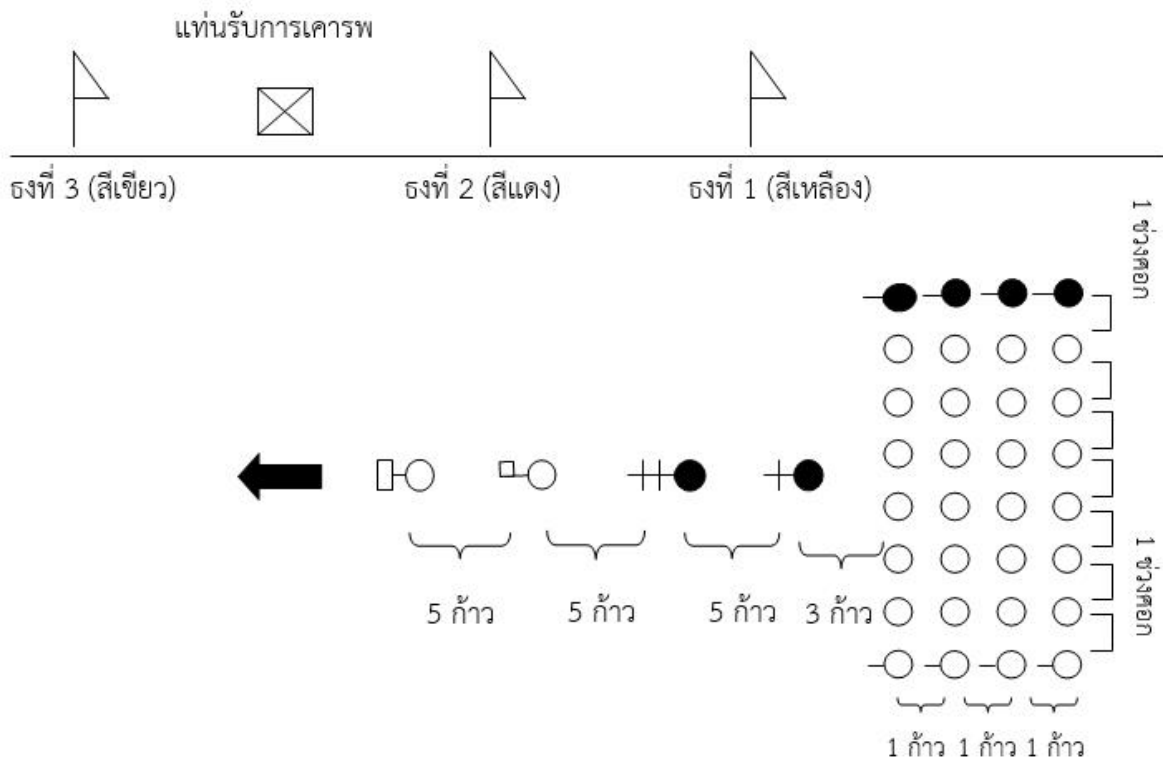
5. ลูกเสือ

เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้า และข้างหลังพองาม ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ

ก่อนถึงธงที่ 1 รองผู้กำกับกองบอก “ระวัง” ให้ลูกเสือทุกคน เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ขาเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

ก่อนถึงธงที่ 2 รองผู้กำกับกองบอก “เลขวา - ท่า” ให้ลูกเสือทุกคน สะบัดหน้าไปทางขวา ตาแลตรงขนานกับพื้น (ถึงแม้ว่าหมู่ของตนจะยังไม่ถึงธงที่ 2 ก็ตาม) ยกเว้นคนขวาสุดของแต่ละดับ (นายหมู่ลูกเสือ) ให้แลตรง ไม่ต้องสะบัดหน้า

เมื่อผ่านธงที่ 3 ดับใดเดินผ่านธงที่ 3 ให้สะบัดหน้ากลับโดยพร้อมเพรียงกัน และเดินตามปกติ

ภาคผนวก

**การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510)
ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507**

เครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทำด้วยผ้าสีเลือดหมู รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีกรอบและอักษร “ล.ญ.” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 76 วิชา ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่ แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่าง ไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมาย และระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาด สีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบ ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

ด้านขวา

ด้านซ้าย

ด้านหน้า

**ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ**

เพื่อให้การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ

1. การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จะต้องสอบได้ตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกจึงจะมีสิทธิ์ ประดับได้ตรง กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือให้ประดับได้ตรง กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2520 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2520 ณ ห้องประชุมศาลาขาวชิราวุธ)

2. การประดับเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะนอกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อและหรือตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ) สนั่น อินทรประเสริฐ
(นายสนั่น อินทรประเสริฐ)
อธิบดีกรมพลศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ที่ ๑๐๕๐/๒๕๒๕

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ศาลาวิชราวุธ ถนนพระราม ๑
กรุงเทพมหานคร

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๕

เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตริตำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
บริหารลูกเสือแห่งชาติ

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗
พฤษภาคม ๒๕๒๕ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันกิจการลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
เป็นที่นิยมแพร่หลายและอยู่ในความสนใจของนักเรียนและครู บรรดาครูสตริตซึ่งได้เคยผ่านพ้นให้เข้ารับ
การฝึกอบรมในวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ทุกระดับ มีจำนวนมากขึ้น และ
ต่างก็มีความปรารถนาที่จะได้ช่วยงานของลูกเสืออย่างใกล้ชิด จึงได้พิจารณาเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ครูสตริต
จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นผู้กำกับลูกเสือทุกประเภทดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลคือ

๑. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้บังคับบัญชาลูกเสือชาย
๒. เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการขยายตัว ตั้งกองลูกเสือ และจำนวนลูกเสือให้มากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อช่วยขจัดปัญหาในโรงเรียนที่มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือชายจำนวนน้อย
๔. เป็นการส่งเสริมให้กองลูกเสือกับเนตรนารีมีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด

จึงมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งครูสตริตำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญได้
ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ในการแต่งตั้งครูสตริตเป็นผู้กำกับลูกเสือประเภทใดก็ตามจะต้องมีรองผู้กำกับลูกเสือ
เป็นชายตามสมควร และครูสตริตผู้ที่จะขอแต่งตั้งต้องได้รับเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นนิวตแบดจ์
หรือขั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C.) ตามประเภทของลูกเสือชั้นนั้น ๆ ด้วย จึงจะแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือได้
จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอพบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สำออง พ่วงบุตร

(นายสำออง พ่วงบุตร)

อธิบดีกรมพลศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ

โทร. ๒๕๒๖๔๔๔, ๒๕๒๖๔๘๐

๖

ที่ ๑๗๔๐/๒๕๑๙

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ศาลาวิชราวุธ ถนนพระราม ๑

กรุงเทพมหานคร

๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๙

เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ
เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน, ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ ทุกโรงเรียน

อ้างถึง หนังสือเวียนสำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ ที่ ๑๕๗๑/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้มีหนังสือเวียนอนุญาตให้ครูสตรีในโรงเรียนที่ขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่, และวิสามัญ เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ได้ทุกประเภท แล้วนั้น

ต่อมาที่ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ ได้มีมติอนุญาตให้แต่งตั้งครูสตรีที่ผ่านการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้น เป็นรองผู้กำกับลูกเสือตามประเภทที่อบรมได้ และเสนอแนะให้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้กำกับลูกเสือในด้านงานธุรการ การฝึกอบรม ภาคทฤษฎี หรือวิชาการ และภาคปฏิบัติเท่าที่จะสามารถทำได้

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญเจอ สุวรรณพฤกษ์

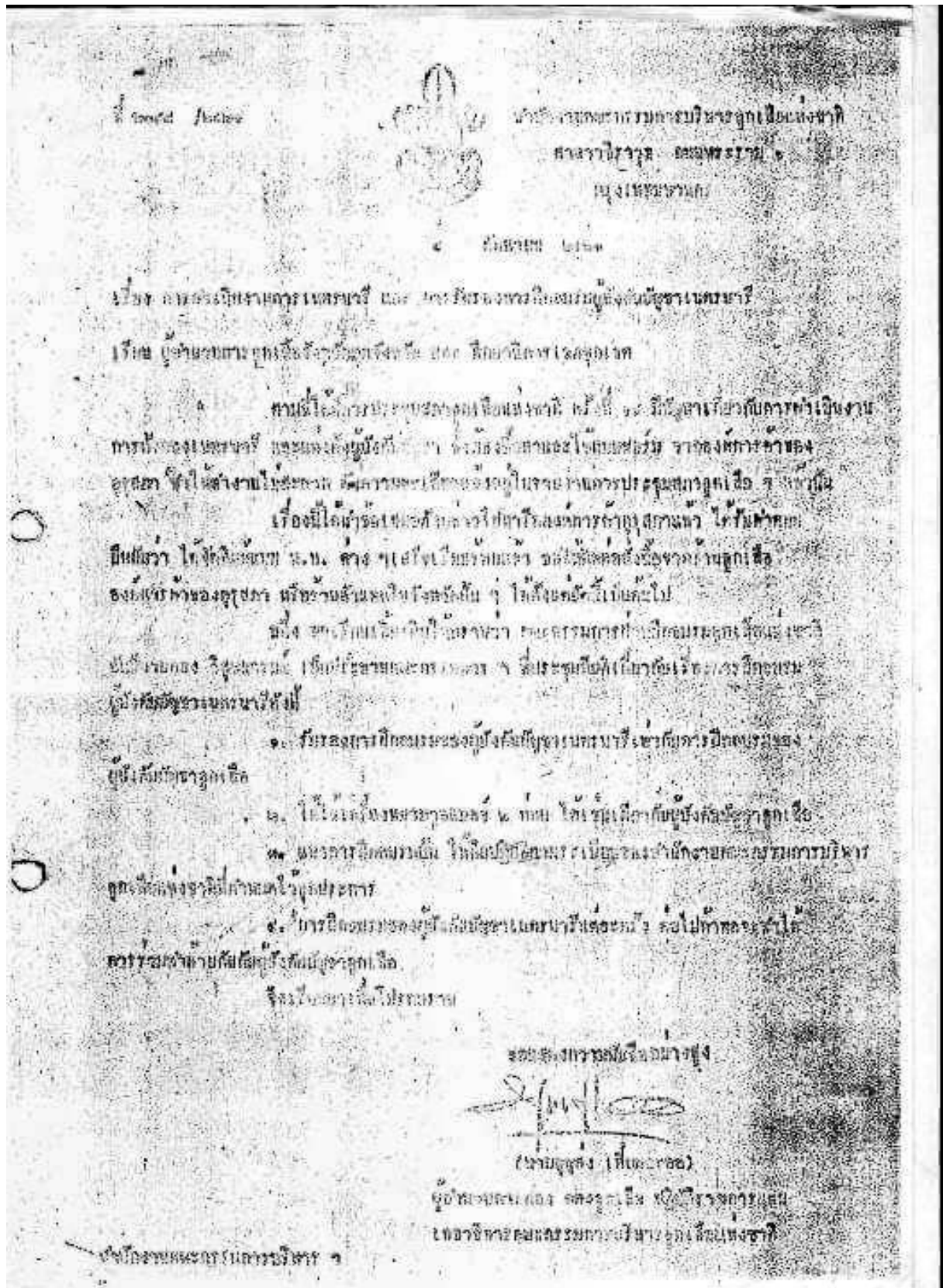
(นายบุญเจอ สุวรรณพฤกษ์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ

โทร. ๒๕๒๖๕๕๙, ๒๕๒๖๕๘๐

(ตัวอย่าง)

เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี
เรียน ผอ.ลูกเสือจังหวัดทุกจังหวัด และศึกษาธิการเขตทุกเขต

ตามที่ได้มีการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14 มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานการตั้งกองเนตรนารี และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งต้องซื้อหาและใช้แบบฟอร์มจากองค์การการค้าของคุรุสภา ทำให้ทำงานไม่สะดวก ดังความละเอียดแจ้งอยู่ในรายงานการประชุมสภาลูกเสือฯ แล้วนั้น

เรื่องนี้ได้นำข้อเสนอดังกล่าวไปหารือ องค์การค้าคุรุสภาแล้ว ได้รับคำตอบ ยืนยันว่าได้จัดพิมพ์ แบบ น.น. ต่างๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้ติดต่อสั่งซื้อจากร้านลูกเสือ องค์การค้าของคุรุสภา หรือร้านตัวแทน ในจังหวัดนั้น ๆ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมให้ทราบว่า คณะกรรมการผ่านการฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติอันมีนายกอง วิสุทธารมณ เป็นประธานคณะกรรมการฯ ที่ประชุมมีมติเกี่ยวกับเรื่องการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ดังนี้

๑. รับรองการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารี เท่ากับการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๒. ให้ใช้เครื่องหมายจุดแบดจ์ ๒ ท่อน ได้เช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๓. แนวการฝึกอบรมนั้น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
๔. การฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารีแต่ละครั้ง ต่อไปถ้าพอจะทำได้ควรร่วมกันทำด้วยกันกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ที่ 1557/2541

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศาลาข้าราชการ ถนนพระราม 1

กทม. 10330

24 กุมภาพันธ์ 2541

เลขที่	289
วันที่	24.2.41
เวลา	

ก.ย. ส.ช.	5/8
3.5.41/	46
13.1	35

เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

อ้างถึง หนังสือ ศธ. 1206/13422 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2540 และที่ ศธ. 1206/09 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้เสนอแนวทางให้เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
พิจารณาให้ลูกเสือและเนตรนารี โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี
ให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ 2) ข้อ 2
และข้อ 3 พ.ศ. 2540 รวมถึงพิธีการต่าง ๆ ที่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาฯ ได้รับทราบแล้วด้วยความขอบพระคุณและพิจารณา
เห็นชอบในหลักการให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี ดังนี้

1. อนุโลมให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบลูกเสือ โดยสวมกางเกงขาสั้น
2. อนุโลมให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบเนตรนารี โดยใช้ผ้าคลุมศีรษะที่มีสี

ตามประเภทของลูกเสือ (สำรอง-ผู้เฒ่า, สามัญ-ผู้เฒ่า, สามัญรุ่นใหญ่-ผู้เฒ่าคหบดี และวิสามัญ-ผู้เฒ่าคหบดี)
ตาม หมวดและฝ่ายลูกเสือได้

3. การประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี กำหนดให้

1) ให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามแบบ
และประเภทเหมือนลูกเสือโดยทั่วไป

2) ให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบที่ผ้าคลุม
ศีรษะ ดังนี้

- 2.1) เครื่องหมายจังหวัด จังหวัดที่ผู้เฒ่าคหบดีผู้เฒ่าคหบดีผู้เฒ่าคหบดี
- 2.2) เครื่องหมายหมู่ คัดที่ผ้าคลุมศีรษะทางด้านไหล่ซ้ายต่ำกว่าไหล่เล็กน้อย
- 2.3) เครื่องหมายตัวอักษรนามสกุล นามสกุล รองนามสกุล คัดที่ผ้าคลุมศีรษะ

ทางออกเสื้อด้านซ้าย (ใช้ถักรัดข้อมือได้)

- 2 -

2.4) เครื่องหมายชั้น ลิตที่ฝ่ากลุ่มสิริยะทางค่านไเล่ซ้ายต่ำกว่าเครื่องหมาย

2.5) เครื่องหมายสังกัด ชื่อกลุ่ม กอง และเลขกลุ่ม เลขกอง ลิตที่ฝ่ากลุ่มสิริยะทาง
ค่านไเล่ขวา ล้ากว่าไเล่เล็กน้อย

2.6) เครื่องหมายวิชาพิเศษ ลิตที่ฝ่ากลุ่มสิริยะทางค่านไเล่ขวา หรือให้ใส่สายสะพาย

2.7) เครื่องหมายคณะลูกเสือแห่งชาติ (ภายในวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 ซม.)
ลิตไว้ที่ฝ่ากลุ่มสิริยะค่านออกซ้าย

4. ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องของพิธีการลูกเสือ อนุโลมให้ลูกเสือและเนตร
นารีแต่งเครื่องแบบชุดปฏิบัติการ (เครื่องแบบนักเรียน-หมวดจอกก็และผ่าหูกกลูกเสือ) ได้

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุน
การจัดทำคู่มือการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีให้แก่โรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลามโดย
เฉพาะ หากได้มีประสานการทำงานกันในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๘๙ -

(นายทรงสวัสดิ์ ไวนนญ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ

โทร. 2162924

โทรสาร. 2168847, 2162924

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.2507.

(2510, กุมภาพันธ์ 9). ราชกิจจานุเบกษา, 84(14)

กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507.

(2520, มิถุนายน 17). ราชกิจจานุเบกษา, 94(53)

กรมยุทธศึกษาทหารบก. ที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากรมยุทธศึกษาทหารบก ครบรอบ 101 ปี.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กองทัพบก (ยศ.ทบ.), 2536.

คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบ

ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520. (2520, กันยายน 6). ราชกิจจานุเบกษา, 94(82)

คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ 2528.

คณะลูกเสือแห่งชาติ. พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 .(2551, มีนาคม 4). ราชกิจจานุเบกษา, 125(42)

ฝ่ายยุทธการ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์. แนวทางการปฏิบัติในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนาม.

ทหารรักษาพระองค์ .มปป.

ว่าที่ร้อยโท วัชรวิทย์ ยุยยุทธ. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้าย

วันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ ระดับประเทศ. มปป.

_____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ

แห่งชาติระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา. มปป.

_____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือ

แห่งชาติระดับจังหวัด. มปป.

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. การฝึกเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

2534.

_____. การฝึกระเบียบแถวลูกเสือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.

หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก,

2549.

_____. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2550.

THE BOY SCOUTS ASSOCIATION. THE POLICY ORGANIZATION AND RULES, 25
BUCKINGHAM PALACE ROAD, LONDON S.W.1

